

Onderwerp Terugblik sluiting tippelzone

Steller B.P. Koster

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 77 44 Bijlage(n) 0

Ons kenmerk

Datum 11-7-2019

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Per 31 maart 2019 is de tippelzone aan de Bornholmstraat gesloten. Hier is een intensief en uitgebreid traject aan vooraf gegaan. Toegezegd is dat op termijn op de afbouw en sluiting van de tippelzone wordt teruggeblikt. Middels deze brief doen wij deze toezegging gestand.

Opbouw notitie

Allereerst reflecteren wij op de aanleiding en welke processtappen er zijn genomen voor de sluiting van de tippelzone, vervolgens worden de verschillende zorgarrangementen na de sluiting van de zone beschreven en ten slotte wordt een actuele stand van zaken gegeven.

Aanleiding tot sluiting en processtappen

In maart 2016 heeft de gemeenteraad het nieuwe prostitutiebeleid vastgesteld. In de toelichtende beleidsnotitie “Prostitutie- en overige seksbedrijven” wordt aangekondigd dat het college de tippelzone, sinds 1998 gevestigd aan de Bornholmstraat, op termijn zou willen sluiten. Het college is van oordeel dat met voortzetting van de tippelzone de zeer schrijnende situaties waarin het merendeel van de prostituees zich bevinden in stand wordt gehouden, terwijl er veel meer ingezet zou moeten worden op het beëindigen daarvan.

Op 18 juli 2017 is het plan van aanpak voor de afbouw en sluiting van de tippelzone vastgesteld door het college. De persoonsgerichte aanpak staat centraal (maatwerk), iedere prostituee die op de tippelzone werkzaam is (of recent was) heeft een casemanager toegewezen gekregen. De casemanager en de prostituee hebben een plan op maat gemaakt. Het plan op maat richtte zich in ieder geval op wonen, werk, financiën en verslaving (indien van toepassing). Het plan moest in principe leiden tot “uitstappen”, hiervoor zijn op maat gesneden trajecten beschikbaar gesteld. Hierover is in de

raadscommissie Financiën en Veiligheid van 13 september 2017 met u van gedachte gewisseld.

De hulpverlening heeft eind 2017 uitdrukkelijk verzocht tot het stellen van een datum van sluiting van de zone. Het college heeft gemeend de hulpverlening de datum van sluiting te laten bepalen. Door de Stichting Straatmadelief (welke opkomt voor de belangen van de tippelaars) en het Leger des Heils (als zijnde gecontracteerde partij voor de zorginhoudelijke aspecten en facilitering van het behalen van de doelen als gesteld in het plan op maat) is als datum van sluiting 31 maart 2019 voorgesteld. Het college heeft dit voorstel gevolgd. Hierover is in de raadscommissie Financiën en Veiligheid van 10 januari 2018 met u van gedachte gewisseld.

Op 23 mei 2018 heeft een grote delegatie van de gemeenteraad de tippelzone bezocht en is hier bijgesproken door de hulpverlening. Ook zijn hier de diverse zorginhoudelijke vragen beantwoord.

In het coalitieakkoord “gezond, groen, gelukkig Groningen” wordt aangekondigd dat ervoor wordt gekozen om de plannen tot sluiting van de tippelzone voort te zetten.

Bij collegebrief van 14 februari 2019 kondigt het college aan het eerder uitgesproken voornemen om de tippelzone per 31 maart 2019 te sluiten wenst te effectueren. Hierover is in de raadscommissie Financiën en Veiligheid van 6 maart 2019 met u van gedachte gewisseld.

Bij collegebesluit van 26 maart 2019 is uiteindelijk besloten om de tippelzone te sluiten.

Zorgarrangementen

Het college heeft ervoor gekozen een aantal (vernieuwende) zorgarrangementen te contracteren na sluiting van de zone. Over deze voorzieningen bent u reeds in een eerder stadium geïnformeerd. Deze voorzieningen worden nogmaals aangehaald en er wordt weergegeven wat nu de actuele stand van zaken is.

Uitbreiding team outreachend werk prostitutie

Per 1 januari 2019 is het team voor outreachend werk (time to connect) richting de (ex-)tippelaars uitgebreid met 1 fte. Hierdoor is de mate van contact geïntensiveerd en komt men nog beter in zorg. In de collegebrief van 6 maart 2019 is aangekondigd dat het college overwoog het team outreachende zorg nogmaals uit te breiden. Deze overweging is in de praktijk gebracht. Voor de rest van het jaar 2019 is het team outreachende zorg nogmaals uitgebreid met 0,5 fte. Time to connect is samengesteld met de voormalige casemanagers van de zone en bestaat zodoende uit medewerkers van het Leger des Heils, Terwille en VNN. Hierdoor is de continuïteit van zorg geborgd en blijven dezelfde personen het aanspreekpunt voor de doelgroep.

Huiskamer voor sekswerkers

Met ingang van 18 februari 2019 is de huiskamer voor sekswerkers geopend in het pand van de stichting Terwille aan de Schoolholm. Dit initiatief richt zich op alle mensen die sekswerk verrichten en niet uitsluitend op de doelgroep van de voormalige tippelzone. De doelgroep van de voormalige tippelzone is

-uiteraard- welkom in de huiskamer. Het college heeft u over dit initiatief bij brief van 25 juni 2019 geïnformeerd. Korthedshalve wordt daar naar verwezen voor meer achtergronden.

Kortdurende opvang ex-tippelaars

Per 1 april 2019 is het Overweeghuis geopend. Dit initiatief is u gepresenteerd bij collegebrief van 28 maart 2018 en is uitgewerkt en gesubsidieerd. Dit betreft een -tijdelijke- opvang voor (ex-straat)prostituees. Voor zover wij kunnen nagaan is dit een voor Nederland unieke wijze van opvang voor deze specifieke doelgroep. Het Overweeghuis is een burgerinitiatief waarbij niet hulpverlening centraal staat maar normalisatie en het opnieuw opbouwen van een ("gezond") netwerk. Dit wordt gedaan door inzet van -daartoe overigens opgeleide- vrijwilligers. Het bestuur van deze stichting bestaat uit betrokken inwoners die (zeer) veel professionele / bestuurlijke ervaring hebben opgedaan in de vrouwenopvang. De opvang heeft plek voor maximaal zes personen. Inmiddels zijn alle kamers vergeven. De voorziening voorziet in een behoefte, er worden indrukwekkende stappen gezet en de inzet van vrijwilligers brengt een ongekenne dynamiek met zich mee.

De officiële opening van het Overweeghuis is voorzien in het najaar.

Continuering Stichting Straatmadelief

De stichting Straatmadelief is voor het gehele jaar 2019 gesubsidieerd. Hierdoor kan de stichting in contact blijven met de (ex-)doelgroep en blijft voor de doelgroep dezelfde stichting het aanspreekpunt. Het college houdt intensief contact met de Stichting Straatmadelief. De Stichting heeft zich maximaal ingespannen om draagvlak te creëren, vrouwen te motiveren en kritisch mee te denken in het proces. De door de stichting gesignaleerde knelpunten worden, indien mogelijk, opgepakt.

Huidige stand van zaken

Om een adequate stand van zaken aan te geven wordt allereerst ingegaan op het beeld van de hulpverlening, vervolgens op het beeld van de politie en ten slotte op de duiding van deze beelden door het college.

Beeld hulpverlening

Alle vrouwen zijn in beeld en in zorg, met uitzondering van de vrouw die vertrokken is naar het buitenland. Ook de vrouwen die tot aan het einde aan toe zich hebben verzet tegen de sluiting van de zone zijn goed in zorg gekomen. Dat geldt eveneens voor de vrouwen die vanaf 1996 werkten op de

tippelzone. Bij deze groep leeft nu het gevoel dat het goed is dat de zone is gesloten.

Het outreachende team bezoekt veel vrouwen thuis. De hulpverlening is per persoon wisselend. In algemene zin valt te zeggen dat de vrouwen de sluiting van de zone accepteren. Daarnaast valt te rapporteren dat na de sluiting alle vrouwen zijn gestopt met straatprostitutie.

Meer specifiek wordt gerapporteerd dat er een viertal vrouwen zijn geplaatst in het Overweeghuis en dat vanuit daar wordt gewerkt aan een vervolgstap in het proces dat leidt tot een andere invulling van het bestaan. Daarnaast is één vrouw werkzaam in de Nieuwstad en is daarbij ondersteund door het team outreachende zorg prostitutie. Ten slotte is één vrouw vertrokken naar het buitenland.

Beeld politie

De politie ziet geen toename, op welke plek in de stad dan ook, van illegale straatprostitutie. Elke overtreding van het verbod op straatprostitutie wordt geverbaliseerd. Tot nu toe is er geen proces-verbaal uitgeschreven. In de lokale driehoek wordt standaard het beeld gedeeld rondom straatprostitutie. Dit beeld blijft, tot nu toe, onverminderd rustig.

Conclusie college

De combinatie van plannen op maat en de niet aflatende aandacht voor de vrouwen hebben geleid tot een stapsgewijze uittreding van vrouwen uit de straatprostitutie. Onderstaande schema geeft de terugloop aan van de in de straatprostitutie werkzame personen weer.

	1 januari 2017	1 oktober 2017	1 maart 2018	1 december 2018	31 maart 2019	1 juli 2019
Vrouwen werkzaam in de straatprostitutie:	62	45	38	20	6	0

Tabel 1: verloop werkzame personen in de straatprostitutie

De vrouwen zijn goed in zorg en de zorgpartijen spannen zich in om tippelen elders te voorkomen. Het primaire doel om in te zetten op het beëindigen van de zeer schrijnende situaties op de tippelzone heeft in de praktijk effect

gesorteerd. Desondanks blijven er een aantal zorgelijke gevallen, hierop wordt fors geïnvesteerd door de verschillende (zorg)partijen. Tegelijkertijd realiseert het college zich dat de kans op terugval bij deze doelgroep groot aanwezig is. De ingezette zorgarrangementen voldoen in ruime mate aan de verwachtingen. Daarom spant het college zich in om voorgaande zorgarrangementen te continueren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Diana Starmans

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.